RETTENS KENDELSE (Fjerde Afdeling)

12. marts 2007 *

I sag T-417/04,

Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ved avocats E. Bevilacqua og F. Capelli,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved L. Visaggio og E. Righini, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

støttet af:

Republikken Ungarn ved Péter Gottfried, som befuldmægtiget,

* Processprog: italiensk.

angående en påstand om annullation af den bestemmelse, som tidsmæssigt begrænser retten til at anvende navnet »Tocai friulano« til den 31. marts 2007, og som indeholdes i den forklarende anmærkning i punkt 103 i bilag I til Kommissionens forordning (EF) nr. 1429/2004 af 9. august 2004 om ændring af forordning (EF) nr. 753/2002 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 for så vidt angår beskrivelse, betegnelse, præsentation og beskyttelse af visse vinprodukter (EUT L 263, s. 11),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET
I FØRSTE INSTANS (Fjerde Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, H. Legal, og dommerne V. Vadapalas og N. Wahl,

justitssekretær: E. Coulon,

afsagt følgende

Kendelse

Retsforskrifter

1 Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 af 17. maj 1999 om den fælles markedsordning for vin (EFT L 179, s. 1, herefter »grundforordningen«), der fandt anvendelse fra den 1. august 2000, bestemmer i artikel 19, at »[m]edlemsstaterne opstiller en klassificering af druesorter til vinfremstilling«, og at de i klassificeringen »anfører

[...] de druesorter, der er egnede til produktion af [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder], der produceres på deres område«.

2 I grundforordningen redegøres i artikel 47-53 og i bilag VII og VIII hertil for Fællesskabets regelsæt, der finder anvendelse på beskrivelsen, betegnelsen, præsentationen og beskyttelsen af visse vinprodukter.

3 Grundforordningens artikel 47, stk. 1, fastsætter:

»regler for beskrivelse, betegnelse og præsentation af visse af de af forordningen omfattede produkter [...]«, som findes i dette kapitel og i bilag VII og VIII.

4 Grundforordningens artikel 50 bestemmer:

»1. Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger til, at det på de betingelser, der er fastsat i artikel 23 og 24 i aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder, bliver muligt for interesserede parter at forhindre, at en geografisk betegnelse til identifikation af et af de i artikel 1, stk. 2, litra b), nævnte produkter anvendes i Fællesskabet for et produkt, som ikke [har] oprindelse på det sted, som den geografiske betegnelse henviser til, også selv om produktets sande oprindelse angives, eller at den geografiske betegnelse benyttes i oversættelse eller ledsages af benævnelser som »art«, »type«, »stil«, »efterligning« eller andre lignende benævnelser.

2. I denne artikel forstås ved »geografisk betegnelse« en betegnelse, der tjener til at identificere et produkt som havende oprindelse i et tredjeland, der er medlem af Verdenshandelsorganisationen, eller i en region eller et område i det pågældende tredjeland, i de tilfælde, hvor produktets kvalitet, omdømme eller andre bestemte kendetegn hovedsagelig er knyttet til denne geografiske oprindelse.

[...]«

5 Grundforordningens artikel 52, stk. 1, bestemmer:

»1. Hvis en medlemsstat tildeler en [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder] eller i givet fald en vin, der skal forarbejdes til en sådan [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder], navnet på et bestemt dyrkningsområde, kan dette navn ikke anvendes på vinavlsprodukter, som ikke stammer fra dette område, og/eller som ikke har fået navnet i henhold til de gældende fællesskabsbestemmelser og nationale bestemmelser [...]

Uanset fællesskabsbestemmelserne om særlige typer [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder], kan medlemsstaterne efter produktionsbestemmelser, de fastlægger, tillade, at navnet på et bestemt dyrkningsområde suppleres med en præcisering vedrørende fremstillingsmetoden eller produktets art eller med navnet på en druesort eller et synonym herfor [...]«

6 Bilag VII, punkt B, stk. 1, til grundforordningen præciserer de valgfrie angivelser, der kan være på vinetiketter. Den bestemmer:

»Etiketteringen for de produkter, der er fremstillet i Fællesskabet, kan suppleres med følgende angivelser på betingelser, der skal fastlægges:

[...]

b) for bordvin med geografisk betegnelse og [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder]:

[...]

— navnet på en eller flere druesorter [...]«

7 Bilag VII, punkt G, stk. 3, til grundforordningen bestemmer:

»Den enkelte medlemsstat sikrer kontrol med og beskyttelse af [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder] og bordvin med en geografisk betegnelse, der markedsføres i henhold til denne forordning.«

8 Grundforordningen blev gennemført ved Kommissionens forordning (EF) nr. 753/2002 af 29. april 2002 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 for så vidt angår beskrivelse, betegnelse, præsentation og beskyttelse af visse vinprodukter (EFT L 118, s. 1). Forordning nr. 753/2002 fandt anvendelse fra den 1. august 2003.

9 Artikel 19 i forordning nr. 753/2002, der har overskriften »Angivelse af druesorter«, bestemmer:

»1. Navnene på de druesorter, der er anvendt til fremstilling af en bordvin med geografisk betegnelse eller af en [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder], eller synonymer herfor kan indgå i etiketteringen af den pågældende vin, hvis:

[...]

c) navnet på sorten og synonymerne herfor ikke indeholder en geografisk betegnelse, der anvendes til at betegne en [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder] eller en bordvin eller en indført vin, der er anført i listerne i aftaler indgået mellem tredjelande og Fællesskabet, og, når de ledsages af et andet geografisk udtryk, i etiketteringen anføres uden dette geografiske udtryk

[...]

2. Uanset stk. 1, litra c):

a) kan navnet på en druesort eller et synonym herfor, der indeholder en geografisk betegnelse, anføres i etiketteringen af en vin, der betegnes med denne geografiske betegnelse

b) kan de i bilag II nævnte navne på druesorter og synonymer herfor anvendes i overensstemmelse med de nationale bestemmelser og/eller fællesskabsbestemmelser, der var gældende på datoen for ikrafttrædelsen af denne forordning [...]«

10 Bilag II til forordning nr. 753/2002, der har overskriften »Navne på druesorter eller synonymer herfor, der indeholder en geografisk betegnelse, og som kan anføres i vinetiketteringen i medfør af artikel 19, stk. 2«, omfatter bl.a. for så vidt angår Italien betegnelsen »Tocai friulano, Tocai italico«. Ifølge en fodnote vedrørende denne betegnelse kan navnet »Tocai friulano« og synonymet herfor »Tocai italico« kun benyttes i en overgangsperiode indtil den 31. marts 2007.

11 Forordning nr. 753/2002 blev ændret, efter at ti nye medlemsstater, herunder Ungarn, tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004, ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1429/2004 af 9. august 2004 om ændring af forordning (EF) nr. 753/2002 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 for så vidt angår beskrivelse, betegnelse, præsentation og beskyttelse af visse vinprodukter (EUT L 263, s. 11, herefter »den anfægtede forordning«). Den anfægtede forordning fandt anvendelse fra den 1. maj 2004.

12 Artikel 19 i forordning nr. 753/2002 er ikke blevet ændret. Bilag II til forordningen er heller ikke blevet ændret for så vidt angår betegnelsen »Tocai friulano, Tocai italico«.

13 Det fremgår nemlig af dette bilag, som ændret i overensstemmelse med bilag I til den anfægtede forordning, at der blandt de for Italien relevante vinsorter eller synonymer herfor findes navnet »Tocai friulano« i punkt 103 og navnet »Tocai italico« i punkt 104. For så vidt angår »Tocai friulano« angives heri, at »synonymet »Tocai friulano« udelukkende [kan] anvendes for [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder] med oprindelse i regionerne Veneto og Friuli i en overgangsperiode indtil den 31. marts 2007«.

14 En tilsvarende angivelse, der er afpasset den samme gennemførelsesforanstaltning, indeholdes i punkt 105 i bilag I vedrørende det for Frankrig relevante navn for sorten tokay pinot gris, for hvilken der ligeledes er en bemærkning, hvorefter »synonymet »tokay pinot gris« udelukkende kan anvendes for [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder] med oprindelse i departementerne Bas-Rhin og Haut-Rhin i en overgangsperiode indtil den 31. marts 2007«.

15 Det fremgår af det samlede bilag I til den anfægtede forordning, at der kun er fastsat en sådan bestemmelse, der forbyder anvendelsen af visse navne for sorter eller synonymer herfor efter den 31. marts 2007, for de tre ovennævnte navne.

Retsforhandlinger og parternes påstande

16 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 15. oktober 2004 har Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia anlagt nærværende sag.

17 Ved særskilt dokument indleveret til Rettens Justitskontor den 27. januar 2005 har Kommissionen i medfør af artikel 114, stk. 1, i Rettens procesreglement påstået sagen afvist.

18 Ved kendelse af 21. februar 2005 imødekom formanden for Rettens Fjerde Afdeling Republikken Ungarns anmodning om tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for Kommissionens påstande.

19 Sagsøgeren har indgivet bemærkninger til Kommissionens formalitetsindsigelse den 30. marts 2005.

20 Republikken Ungarn har afgivet interventionsindlæg den 13. april 2005.

21 Kommissionen og sagsøgeren har henholdsvis den 24. og den 29. juni 2005 fremsat bemærkninger til Republikken Ungarns interventionsindlæg.

22 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia har i stævningen nedlagt følgende påstand:

— Sagen antages til realitetsbehandling.

— Den bestemmelse, der tidsmæssigt begrænser retten til at anvende navnet »Tocai friulano«, der indeholdes i en forklarende anmærkning i punkt 103 i bilag I til den anfægtede forordning, til den 31. marts 2007, annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

23 Kommissionen har i formalitetsindsigelsen nedlagt følgende påstand:

— Sagen afvises.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

24 Republikken Ungarn har i interventionsindlægget nedlagt følgende påstand:

— Sagen afvises.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Retlige bemærkninger

25 I henhold til procesreglementets artikel 114, stk. 1, kan Retten, såfremt en part fremsætter begæring herom, tage stilling til, om sagen bør afvises, uden at indlede behandlingen af sagens realitet. Ifølge artikel 114, stk. 3, forhandles der mundtligt om begæringen, medmindre Retten bestemmer andet. I denne sag finder Retten, at de oplysninger, der fremgår af sagen, er tilstrækkelige, og at det ikke er nødvendigt at indlede den mundtlige forhandling

Parternes argumenter

26 Kommissionen har anført, at Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ikke er individuelt berørt af den anfægtede forordning i den i artikel 230, stk. 4, EF omhandlede forstand.

27 Kommissionen har gjort gældende, at denne forordning, navnlig punkt 103 i bilag I, indeholder almengyldige og abstrakte regler, der er rettet til alle erhvervsdrivende, som driver virksomhed med produktion og kommercialisering af vin, dvs. generelt og abstrakt berørte personer, hvorfor forordningen er en retsakt af almengyldig karakter.

28 Kommissionen har endvidere anført, at selv om det antages, at sagsøgeren selv er producent af vinen »Tocai friulano«, er denne omstændighed ikke tilstrækkelig til at anse sagsøgeren for individuelt berørt af den anfægtede forordning. Det forhold, at en retsakt kan have forskellige konkrete virkninger for de enkelte retssubjekter, den

finder anvendelse på, kan nemlig ikke føre til, at de adskilles fra alle andre berørte erhvervsdrivende, såfremt den finder anvendelse på en objektivt bestemt situation.

29 Kommissionen har understreget, at sagsøgeren, uanset at sagsøgeren har argumenteret for den funktion som fællesmærke, betegnelsen »Tocai friulano« opfylder, ikke kan gøre krav på at være retmæssig indehaver af dette påståede mærke. Den sag, der førte til Domstolens dom af 18. maj 1994, Codorníu mod Rådet (sag C-309/89, Sml. I, s. 1853), er derfor uden relevans for nærværende sag. Kommissionen har i øvrigt anført, at navnet »Tocai friulano« ikke er en geografisk betegnelse, men udelukkende navnet på en druesort, og at der ikke er forbundet industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder hermed i modsætning til oprindelsesbetegnelser. Hverken Pariser-konventionen om industriel ejendomsret af 20. marts 1883 eller aftalen om handelsrelaterede intellektuelle ejendomsrettigheder (herefter »TRIPs-aftalen«), der er indgået inden for rammerne af Verdenshandelsorganisationen (EFT 1994 L 336, s. 214), finder anvendelse i denne sag.

30 Sagsøgte har anført, at den anfægtede forordning ikke gør indgreb i den frie udøvelse af sagsøgerens regionale kompetence, navnlig på landbrugsområdet, idet kompetencen vedrørende vins oprindelsesbetegnelse i Italien tilkommer staten og ikke regionerne, hvilket fremgår af det forhold, at den relevante nationale lovgivning, der har gentaget den tidsmæssige begrænsning for anvendelsen af navnet »Tocai friulano«, blev gennemført ved en statslig retsakt. Kommissionen har endvidere anført, at medlemsstaternes indgreb på området for den fælles markedsordning for landbruget er begrænset af Fællesskabets regelsæt, og at selv om det antages, at sagsøgeren i medfør af national ret kunne regulere anvendelsen af den pågældende vinstoksorts navn, skulle fællesskabsretten alligevel herved overholdes. Herudover er den omstændighed, at anvendelsen af en fællesskabsretsakt kan påvirke de socioøkonomiske vilkår på et understatsligt lokalt organs område, ikke tilstrækkelig til, at dette organ kan anses for individuelt berørt af den pågældende retsakt.

31 Kommissionen har endelig anført, at en effektiv retlig beskyttelse sikres, når den pågældende forordnings lovlighed kan anfægtes indirekte ved at anfægte de nationale retsakter, der er forbundet hermed, hvilken anfægtelse kan føre den nationale ret til at forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål, således som det allerede er tilfældet for betegnelsen »Tocai friulano«.

32 Republikken Ungarn, der har støttet Kommissionens argumentation i formalitetsindsigelsen, har desuden anført, at bestemmelsen i den anfægtede forordning, som påstås annulleret, allerede indeholdes i forordning nr. 753/2002, for hvilken søgsmålsfristen er udløbet.

33 Herudover er det ikke fastslået, at sagsøgeren har en umiddelbar interesse i den anfægtede forordnings annullation, idet forordningen bestemmer, at staten har ret til at anvende hvert navn for vinstoksorten, men ikke deres territoriale underinddelinger. Den anfægtede bestemmelse skaber derfor hverken rettigheder eller pligter for de italienske regioner.

34 Sagsøgerens manglende individuelle interesse godtgøres ligeledes af det forhold, at sagsøgeren ikke er den eneste person, der har interesse i den omtvistede tidsmæssige begrænsning, idet en sådan foranstaltning ligeledes finder anvendelse på franske vinavlere for så vidt angår vinstoksorten tokay pinot gris.

35 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia har nedlagt påstand om, at sagen antages til realitetsbehandling.

36 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia har gjort gældende, at regionen er umiddelbart berørt af den anfægtede bestemmelse, fordi den finder direkte anvendelse, ikke overlader de myndigheder, der skal træffe de nødvendige

foranstaltninger til dens anvendelse, noget skøn, og udtrykkeligt omhandler betegnelsen »Tocai friulano«, hvis tidsmæssige anvendelse den begrænser. Sagsøgeren har imidlertid en umiddelbar interesse i opretholdelsen af denne betegnelse som producent af druer fra den pågældende vinstoksort, og fordi den vin, der bærer denne betegnelse, produceres af druer, der kun høstes på regionens område og udgør en væsentlig del af regionens vinproduktion.

37 Sagsøgeren har anført, at regionen er individuelt berørt af den anfægtede bestemmelse som indehaver af en eksperimentel vinmark og producent af vinstoksorten »Tocai friulano«, som regionen søger at forbedre, og at omstændighederne i Cordorníu-sagen kan overføres på den foreliggende sag. Sagsøgeren har understreget, at grundforordningen giver medlemsstaterne ret til at supplere en bestemt geografisk betegnelse med navnet på en druesort, hvilket er sket i Italien med betegnelsen »Tocai friulano«, og at navnet på druesorten derfor er en væsentlig bestanddel af en geografisk betegnelse, der kan betegne en vin. Endvidere er navnet på en druesort et formueretligt gode, hvis særlige økonomiske og kommercielle værdi er anerkendt i international ret, navnlig i TRIPs.

38 Den anfægtede bestemmelse skader de økonomiske interesser hos producenter af vinen »Tocai friulano« i den sagsøgende region, hvilke interesser sagsøgeren lovmæssigt har til opgave at beskytte. Herudover rammer denne skade udelukkende Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia, hvor vinstoksorten dyrkes, i modsætning til alle andre regioner. Sagsøgeren har derfor en særlig interesse i at bevare den pågældende betegnelse, som er et aktiv, der tilhører sagsøgerens område både ud fra et økonomisk og et socialt synspunkt.

39 Sagsøgeren har ligeledes anført, at regionen er individuelt berørt i dens egenskab af selvstyrende institution, der som den eneste har lovgivningskompetence på landbrugsområdet i medfør af den italienske forfatning, som giver regionen ret til på de områder, der er relevante for dens kompetence, at ændre den nationale lovgivning, når dette findes relevant. Sagsøgeren har anført, at de regioner, der siden

1963 har haft rådgivende kompetence vedrørende registreringen af vin i det nationale register over vinstoksorter, på grundlag af Rådets forordning (EF) nr. 2389/89 af 24. juli 1989 om de almindelige regler for vinstoksorternes klassificering (EFT L 232, s. 1) har fået kompetence til at betegne de vinstoksorter, der skal dyrkes på deres område.

40 Sagsøgeren har endvidere anført, at Retten i dommen af 15. juni 1999, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia mod Kommissionen (sag T-288/97, Sml. II, s. 1871, præmis 31 og 41), fastslog, at der skal gives en tilstrækkelig retlig beskyttelse bl.a. til en offentlig enhed, der som krævet er en juridisk person, og som er individuelt og umiddelbart berørt af en fællesskabsretsakt, når retsakten forhindrer enheden i at udøve egne kompetencer.

41 Sagsøgeren har i øvrigt anført, at der må tages hensyn til udkastet til traktat om en forfatning for Europa, der fastsætter en ændring af artikel 230, stk. 4, EF, fordi den nye udgave af denne bestemmelse ikke længere kræver, at sagsøgerne ligeledes er individuelt berørt, for, at sager, der anlægges til prøvelse af fællesskabsretsakter, der berører sagsøgerne umiddelbart, kan antages til realitetsbehandling.

42 For så vidt angår Republikken Ungarns argument om forældelse har sagsøgeren anført, at Kommissionen ikke har gjort denne formalitetsindsigelse gældende. Sagsøgeren har understreget, at den tidsmæssige begrænsning af anvendelsen af navnet »Tocai friulano«, der indeholdes i forordning nr. 753/2002, var baseret på den aftale om vin, der blev indgået mellem Fællesskabet og Republikken Ungarn, hvis gyldighed sagsøgeren anfægtede i forbindelse med en præjudiciel forelæggelse, der førte til Domstolens dom af 12. maj 2005, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia og ERSA (sag C-347/03, Sml. I, s. 3785). Der var derfor ikke grund til at anfægte ovennævnte forordning, da denne var baseret på en international aftale.

Situationen er ikke desto mindre blevet radikalt ændret siden intervenientens tiltrædelse af Den Europæiske Union, fordi tiltrædelsestraktaten annullerede de ældre aftaler, hvorefter kun fællesskabsretten finder anvendelse, da denne traktat ikke indeholder nogen udtrykkelig fravigelse.

Rettens bemærkninger

43 I henhold til artikel 230, stk. 4, EF kan »enhver fysisk eller juridisk person [...] indbringe klage [...] over beslutninger, som, skønt de er udfærdiget i form af en forordning [...], berører ham umiddelbart og individuelt«.

Den anfægtede bestemmelses art

44 Ifølge fast retspraksis skal kriteriet for sondringen mellem en forordning og en beslutning søges i, om den pågældende retsakt er almengyldig eller ej (Domstolens dom af 14.12.1962, forenede sager 16/62 og 17/62, Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes m.fl. mod Rådet, Sml. 1954-1964, s. 359, org.ref.: Rec. s. 901, på s. 918, og Rettens dom af 3.2.2005, sag T-139/01, Comafrica og Dole Fresh Fruit Europe mod Kommissionen, Sml. II, s. 409, præmis 87). En retsakt er almengyldig, hvis den finder anvendelse på objektivt bestemte situationer og har retsvirkninger for abstrakt fastlagte persongrupper (dommen i sagen Comafrica og Dole Fresh Fruit Europe mod Kommissionen, præmis 87; jf. ligeledes i denne retning Domstolens dom af 21.11.1989, sag C-244/88, Usines coopératives de déshydratation du Vexin m.fl. mod Kommissionen, Sml. s. 3811, præmis 13).

45 I denne sag foreskriver bestemmelsen i den anfægtede forordning, som sagsøgeren har påstået annulleret, nemlig den forklarende anmærkning vedrørende en tidsmæssig begrænsning af anvendelsen af navnet »Tocai friulano« i punkt 103 i

bilag I til forordningen, at »navnet »Tocai friulano« udelukkende [kan] anvendes for [kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder] med oprindelse i regionerne Veneto og Friuli i en overgangsperiode indtil den 31. marts 2007«. Denne bestemmelse findes i et bilag med overskriften »Navne på druesorter eller synonymer herfor, der indeholder en geografisk betegnelse, og som kan anføres i vinetiketteringen i medfør af artikel 19, stk. 2 [i forordning nr. 753/2002]«. Dette bilag indeholder to kolonner, hvoraf den første angiver sortnavnene eller synonymer herfor, og den anden for hver af de betegnelser, der er nævnt i den første kolonne, angiver det eller de lande, der kan anvende betegnelsen. Bilaget nævner 122 navne på druesorter eller synonymer herfor og indeholder en forklarende anmærkning, som i tre tilfælde fastsætter en begrænsning af retten til at anvende den omhandlede betegnelse. Det fremgår af bilaget, at den tidsmæssige begrænsning for anvendelsen af navnet »Tocai friulano« ligeledes i punkt 104 omhandler synonymet »Tocai italico«, og at der findes en identisk tidsmæssig begrænsning i punkt 105 for navnet »tokay pinot gris«, der vedrører Frankrig. De 119 andre navne eller synonymer end de tre ovennævnte er ikke genstand for en sådan begrænsning af retten til at anvende dem.

46 Den anfægtede bestemmelse indeholdes således i et almengyldigt regelsæt, hvis formål er at præcisere de regler for anvendelse af navne på druesorter eller synonymer herfor, som indeholder en geografisk betegnelse, for at beskytte visse vinprodukter i hele Det Europæiske Fællesskab. Dette regelsæt omhandler objektivt definerede situationer. Situationerne består af de 122 tilfælde, hvor navne på druesorter eller synonymer herfor som undtagelse kan angives på vinetiketterne. I forbindelse med artikel 19, stk. 2, litra b), i forordning nr. 753/2002 fastsætter denne forordnings bilag II i den udgave, der stammer fra bilag I til den anfægtede forordning, tre tilfælde af tidsmæssig begrænsning for anvendelsen af et navn, herunder den bestemmelse, som sagsøgeren har påstået annulleret.

47 Denne bestemmelse finder anvendelse på alle avlere, producenter og handlende — nuværende og potentielle — der berøres af anvendelsen af den omhandlede betegnelse. Bestemmelsen er en del af almengyldige bestemmelser om beskrivelsen, betegnelsen, præsentationen og beskyttelsen af visse vinprodukter i den anfægtede forordning, som vedrører alle erhvervsdrivende og alle organer i Det Europæiske Fællesskab.

48 Fællesskabsregelsættet har således for objektivt definerede situationer fastsat en tidsmæssig begrænsning for anvendelsen af visse navne på druesorter eller synonymer herfor, idet denne bestemmelse, som har retsvirkninger for en generelt og abstrakt fastlagt persongruppe, i denne sag finder anvendelse i tre tilfælde (jf. i denne retning Domstolens dom af 31.5.2001, sag C-41/99 P, Sadam Zuccherifici m.fl. mod Rådet, Sml. I, s. 4239, præmis 25).

49 Domstolen har allerede fastslået, at i tilfælde, hvor en retsakt indeholder begrænsninger eller fravigelser af tidsmæssig karakter (Domstolens dom af 11.7.1968, sag 6/68, Zuckerfabrik Watenstedt mod Rådet, Sml. 1965-1968, s. 531, org.ref.: Rec. s. 595, på s. 605, og af 16.4.1970, sag 64/69, Compagnie française commerciale et financière mod Kommissionen, Sml. 1970, s. 41, org.ref.: Rec. s. 221, præmis 12-15) eller med hensyn til den geografiske rækkevidde (dom af 18.1.1979, forenede sager 103/78-109/78, Société des usines de Beauport mod Rådet, Sml. s. 17, præmis 15-19), indgår disse som et led i de pågældende bestemmelser som helhed og er dermed omfattet af deres generelle karakter, medmindre der foreligger magtfordrejning (Domstolens dom af 29.6.1993, sag C-298/89, Gibraltar mod Rådet, Sml. I, s. 3605, præmis 18).

50 Den anfægtede bestemmelses almengyldige karakter støttes i øvrigt af det forhold, at der fastsættes en foranstaltning, der har identiske retsvirkninger for den tidsmæssige begrænsning af anvendelsen af navnet »Tocai friulano«, for et andet navn for druesorten, nemlig »tokay pinot gris«, hvilken begrænsning på tilsvarende objektiv måde rammer den franske region Alsace (jf. i denne retning Domstolens dom af 10.4.2003, sag C-142/00 P, Kommissionen mod Nederlandse Antillen, Sml. I, s. 3483, præmis 60-63).

51 Den anfægtede bestemmelse udgør derfor en almengyldig foranstaltning som omhandlet i artikel 249, stk. 2, EF og derfor en foranstaltning af normativ karakter.

Den individuelle påvirkning af sagsøgeren

52 Ifølge retspraksis er det ikke udelukket, at en bestemmelse, som efter sin art og rækkevidde har almengyldig karakter, idet den finder anvendelse på de pågældende erhvervsdrivende i almindelighed, kan berøre visse af disse individuelt. Dette er tilfældet, når den pågældende retsakt berører en fysisk eller juridisk person på grund af visse egenskaber, som er særlige for ham, eller på grund af en faktisk situation, der adskiller ham fra alle andre og derfor individualiserer ham på lignende måde som en adressat (jf. i denne retning dommen i sagen Codorníu mod Rådet, præmis 19 og 20, og Domstolens dom af 25.7.2002, sag C-50/00 P, Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, Sml. I, s. 6677, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

53 I denne sag har Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia for det første til støtte for dens argumentation henvist til regionens ejerskab af en eksperimentel vinmark, som producerer vinstoksorten »Tocai friulano«, og relevansen af Codorníu-dommen, henset til den økonomiske og kommercielle værdi af den druesort, der her er tale om, og som har funktion som et »fællesmærke« og er anerkendt i international ret, navnlig i TRIPs.

54 Den producentstatus, som sagsøgeren har påstået, gør det imidlertid ikke muligt at antage, at sagsøgeren individualiseres på tilsvarende måde som en beslutnings adressat. Det fremgår af fast praksis, at en retsakt ikke mister sin almengyldighed og dermed sin retsanordnende karakter, fordi det er muligt med større eller mindre nøjagtighed at fastlægge antallet eller endog identiteten af de retssubjekter, som den på et givet tidspunkt finder anvendelse på, eftersom den anvendes på grundlag af objektive, faktiske og retlige omstændigheder, som er fastlagt i akten, og som er relevante i forhold til dens formål (jf. dommen i sagen Codorníu mod Rådet, præmis 18, og i sagen Sadam Zuccherifici m.fl. mod Rådet, præmis 29).

55 Imidlertid bemærkes, at forbuddet mod at anvende navnet »Tocai friulano« efter den 31. marts 2007 finder generel anvendelse for en ubegrænset periode for alle berørte erhvervsdrivende, nemlig avlerne af denne druesort, producenterne og forhandlerne af den pågældende vin.

56 Desuden er den omstændighed, at en forordning påvirker en borgers retsstilling, ikke tilstrækkelig til at adskille ham fra alle andre (Rettens kendelse af 2.4.2004, sag T-231/02, Gonnelli og AIFO mod Kommissionen, Sml. II, s. 1051, præmis 38).

57 Selv om bestemmelsen i bilag I til den anfægtede forordning, som sagsøgeren har påstået annulleret, kan få betydelige økonomiske konsekvenser for de italienske producenter af »Tocai friulano«, hvoraf en del findes i Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia, indeholder samme bilag en helt identisk bestemmelse for tokay pinot gris, som har de samme følger for de berørte franske producenter, idet der i begge tilfælde er fastsat en sidste frist i form af en tidsmæssig begrænsning af retten til at anvende et navn på en druesort (jf. i denne retning dommen i sagen Kommissionen mod Nederlandse Antillen, præmis 77). Følgelig kan de retsvirkninger, som af sagsøgeren er anset for at være til skade for de italienske producenter, ikke individualisere dem i forhold til de øvrige berørte erhvervsdrivende.

58 Under alle omstændigheder er det forhold, at visse erhvervsdrivende berøres økonomisk af en retsakt i højere grad end deres konkurrenter, ikke tilstrækkeligt til, at de kan anses for at være individuelt berørt af denne retsakt (Rettens kendelse af 10.12.2004, sag T-196/03, EFfCI mod Parlamentet og Rådet, Sml. II, s. 4263, præmis 47).

59 Endvidere kan omstændighederne i den sag, der førte til dommen i sagen Codorníu mod Rådet, ikke overføres på denne sag. I den pågældende sag var sagsøgeren på grund af en almengyldig bestemmelse forhindret i at anvende det ordmærke, som

han havde registreret og traditionelt benyttet i en lang periode før udstedelsen af den anfægtede forordning, således at han, henset til den eneret, der fulgte af varemærkeregistreringen, befandt sig i en helt anden situation end alle andre erhvervsdrivende efter den pågældende forordnings udstedelse.

60 Dette er ikke tilfældet i denne sag. Det fremgår af sagsakterne og endog af sagsøgerens indlæg, at navnet »Tocai friulano« i den forstand, det bruges i fællesskabsregelsættet og i øvrigt i national lovgivning, er en druesort, der indeholder en geografisk betegnelse, men ikke en geografisk betegnelse, der som sådan er omfattet af den intellektuelle ejendomsret og er beskyttet som sådan. Domstolen har endvidere fastslået for så vidt angår de bestemmelser, der fandt anvendelse inden den anfægtede forordnings ikrafttræden, at betegnelserne »Tocai friulano« og »Tocai italico« ikke udgjorde en geografisk angivelse, men navnet på en druesort eller en vinstoksort, der er anerkendt i Italien som egnet til fremstilling af visse kvalitetsvin fra bestemte dyrkningsområder, som produceres på denne medlemsstats område, mens de ungarske vine, der benævnes »Tokaj« eller »Tokaji«, derimod betegnes ved hjælp af en geografisk angivelse (dommen i sagen Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia og ERSA, præmis 92 og 94). Det er imidlertid hverken fastslået eller påstået, at den retlige status for »Tocai friulano« efterfølgende er blevet ændret. Selv om regionen har gjort gældende, at dyrkningen af vinstoksorten »Tocai friulano« er ældre i Italien, og at den har værdi ud fra såvel et økonomisk som socialt synspunkt, har regionen ikke på noget tidspunkt godtgjort, at betegnelsen »Tocai friulano« er en industriel og kommerciel ejendomsret eller en intellektuel ejendomsret. Henvisningen til Codorníu-dommen er derfor uden relevans i denne sag.

61 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia har for det andet anført, at regionen lovmæssigt har til opgave at beskytte de økonomiske interesser hos producenter af vinen »Tocai friulano«, og har præciseret, at den skade, der er lidt på grund af den anfægtede bestemmelse, udelukkende rammer regionen, eftersom den pågældende vinstoksort udelukkende dyrkes på regionens område. Det skal herved bemærkes, at den almene interesse, som en region som den enhed, der er kompetent med hensyn

til økonomiske eller sociale spørgsmål inden for sit område, kan have i at opnå et gunstigt resultat for dette områdes økonomiske velfærd, ikke i sig selv er tilstrækkeligt til at betragte denne som værende individuelt berørt i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 230, stk. 4, EF (dommen i sagen Kommissionen mod Nederlandse Antillen, præmis 69, og kendelse afsagt af Rettens præsident den 7.7.2004, sag T-37/04 R, Região autónoma dos Açores mod Rådet, Sml. II, s. 2153, præmis 118).

62 Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia har for det tredje anført, at den som den enhed, der har kompetence på landbrugsområdet på dens område, kan ændre tilsvarende national lovgivning, hvis den finder det relevant, og at det ligeledes tilkommer regionen i medfør af national ret at udpege de vinstoksorter, der skal dyrkes på dens område. Det skal hertil alene bemærkes, at fordelingen af lovgivningskompetencen inden for en medlemsstat kun er omfattet af denne stats forfatningsret og er uden betydning for vurderingen af, om en lokal myndigheds interesser berøres af en fællesskabsretlig foranstaltning. Det påhviler efter fællesskabsretten statens myndigheder at sikre repræsentationen af en eventuel interesse, der støttes på forsvaret af den nationale lovgivning uanset denne stats forfatningsform eller territoriale opbygning.

63 Endvidere kan de lovgivningsmæssige prærogativer, som en offentligretlig juridisk person i en medlemsstat, ud over staten, har, ikke i sig selv give denne juridiske person en individuel interesse i at søge en eller anden fællesskabsbestemmelse, som ikke har nogen virkning på udstrækningen af personens kompetencer, annulleret, eftersom sådanne prærogativer i princippet ikke udøves i henhold til interessen hos den person, der besidder prærogativerne.

64 Endelig og for god ordens skyld kan sagsøgerens angivelser vedrørende fordelingen af kompetencer i italiensk forfatningsret under alle omstændigheder ikke støtte sagsøgerens argumentation, fordi de ikke vedrører det specifikke spørgsmål om regelsættet for vins oprindelsesangivelser. Kommissionen har imidlertid, uden at

være blevet modsagt, henvist til den italienske forfatningsdomstols praksis, hvorefter staten og ikke regionerne har kompetencen på området for vins oprindelsesangivelse. Under alle omstændigheder blev det nationale regelsæt om anvendelsen af navnet på vinstoksorten »Tocai friulano« vedtaget ved en statslig retsakt, nemlig et ministerielt dekret af 26. september 2002, som sagsøgeren har fremlagt i sagen.

65 Den sagsøgende region kan derfor ikke gyldigt anføre, at den anfægtede bestemmelse vedrører regionen, idet den skader regionens institutionelle kompetencer.

66 Det følger heraf, at sagsøgeren ikke har godtgjort, at regionen er individuelt berørt af den særlige bestemmelse i den anfægtede forordning, som påstås annulleret.

67 Den sagsøgende regions argumenter vedrørende krav om en effektiv domstolsbeskyttelse og om nødvendigheden af en mere vidtgående fortolkning af artikel 230, stk. 4, EF kan ikke indebære, at denne konklusion drages i tvivl. Domstolen har nemlig fastslået, at kravet om en effektiv domstolsbeskyttelse ikke kan føre til, at der ses bort fra betingelsen om individuel berøring i artikel 230, stk. 4, EF (dommen i sagen Unión de Pequeños Agricultores mod Rådet, præmis 44, og Domstolens dom af 1.4.2004, sag C-263/02 P, Kommissionen mod Jégo-Quéré, Sml. I, s. 3425, præmis 36).

68 Endelig skal det fastslås, at det argument, sagsøgeren har udledt af artikel III-365, stk. 4, i udkastet til en traktat om en forfatning for Europa, er irrelevant, eftersom denne tekst ikke er gældende.

69 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia ikke kan anses for individuelt berørt, som omhandlet i artikel 230, stk. 4, EF, af den bestemmelse, der tidsmæssigt begrænser retten til at anvende navnet »Tocai friulano« til den 31. marts 2007, og som indeholdes i en forklarende anmærkning i punkt 103 i bilag I til den anfægtede forordning, hvorfor søgsmålet i sin helhed bør afvises, uden at der er behov for at behandle de øvrige formalitetsindsigelser, som Republikken Ungarn har fremført.

Sagens omkostninger

70 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da sagsøgeren har tabt sagen, bør det pålægges sagsøgeren at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med Kommissionens påstand herom.

71 I henhold til samme reglements artikel 87, stk. 4, bærer de medlemsstater, der er indtrådt i sagen, deres egne omkostninger. I denne sag bærer Republikken Ungarn, der er interveneret i sagen til støtte for Kommissionen påstande, sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

bestemmer

RETTEN (Fjerde Afdeling)

1) Sagen afvises.

2) **Sagsøgeren bærer sine egne omkostninger og betaler Kommissionen for De Europæiske Fællesskabers omkostninger.**

3) **Republikken Ungarn bærer sine egne omkostninger.**

Således bestemt i Luxembourg den 12. marts 2007.

E. Coulon — H. Legal

Justitssekretær — Afdelingsformand